

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 17. april 2007
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Thomas Tordal-
Mortensen
Sagsnr.: 2007-730-0493
Dok.: TTM40357
+ bilag

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer til Retsudvalgets orientering kopi af Rigsadvokatens redegørelse af 23. marts 2007 om Justitsministeriets Forskningsenheds undersøgelse af brugen af langvarige varetægtsfængslinger i 2005. Endvidere vedlægges til orientering kopi af Forskningsenhedens undersøgelse.

1. Det fremgår af Justitsministeriets Forskningsenheds undersøgelse bl.a., at undersøgelsesmateriale omfatter 717 varetægtsfængslinger af en varighed på mere end 3 måneder (langvarige varetægtsfængslinger). Gennemsnitlig har disse langvarige varetægtsfængslinger haft en varighed på 228 dage (svarende til godt 7 måneder). 105 varetægtsfængslinger har haft en varighed på mere end 1 år.

Det fremgår endvidere af undersøgelsen, at de langvarige varetægtsfængslinger navnlig anvendes ved sigtelser for narkotikakriminalitet (30 pct.), røveri (22 pct.), alvorligere voldsforbrydelser (13 pct.) og manddrab og forsøg herpå (10 pct.).

Udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger og disses andel af det samlede antal varetægtsfængslinger har i perioden fra 2001 til 2005 været stigende. I 2001 var antallet 446, mens det i 2005 var på 717. De langvarige varetægtsfængslingers andel af samtlige varetægtsfængslinger er steget fra 7,6 pct. i 2001 til 12,4 pct. i 2005.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fordelt på kriminalitetstyper varierer andelen af langvarige varetægtsfængslinger en del år for år. Der ses dog at være en stigende tendens for røveri og øvrige ejendomsforbrydelser, mens andelen af langvarige varetægtsfængslinger i narkotikasager er forholdsvis stabil frem til 2004. I 2005 var narkotikaforbrydelseernes andel dog betydeligt højere end de tidligere år.

Københavns Politi tegner sig for langt den største del af stigningen. I 2004 blev der indberettet 126 sager fra Københavns Politi, mens tallet i 2005 var på 232 sager svarende til en stigning på 84 pct. Der henvises til udtalelsen fra Københavns Politi, der er omtalt i Rigsadvokatens redegørelse.

Andelen af langvarige varetægtsfængslinger varierer betydeligt mellem politikredsene. Der peges i undersøgelsen på, at der er en tendens til, at bestemte politikredse har en forholdsvis stor andel af langvarige varetægtsfængslinger. Således lå 4 af de 8 politikredse, der i den tidligere rapport lå mere end 50 pct. over landsgennemsnit, også i 2005 mindst 50 pct. over landsgennemsnit, mens 7 af de 10 politikredse, der i den tidligere rapport lå mindst 50 pct. under landsgennemsnit, også i 2005 lå mindst 50 pct. under landsgennemsnit.

Justitsministeriets Forskningsenhed har i sin undersøgelse bl.a. konkluderet, at de foretagne analyser tyder på, at årsagen til langvarig varetægtsfængsling i en stor del af sagerne skal søges i, at de undersøgelser, erklæringer m.v., der har skullet gennemføres og indhentes, har været længe undervejs, eller at det har været længe, inden de er blevet iværksat. Der er endvidere peget på, at antallet af medsigtede influerer på varetægtsfængslingens varighed.

2. Rigsadvokaten har i sin redegørelse bl.a. anført, at Forskningsenhedens undersøgelse ikke afdækker, om sagerne bliver mere omfattende og komplicerede. Der kan derfor ikke siges noget sikkert om baggrunden for udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger. Det må dog antages, at stigningen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger meget vel kan være begrundet i sagernes kompleksitet. Der peges i redegørelsen ligeledes på, at der som begrundelse for den langvarige varetægtsfængsling oftere end i den tidligere rapport er anført forhold vedrørende den sigtede og/eller dennes forsvarer.

Rigsadvokaten peger endvidere på, at det ikke kan udelukkes, at øget fokus på indberetningsordningen i forbindelse med undersøgelsen af langvarige varetægtsfængslinger i 2001-2004 kan have medvirket til, at der er sket en mere fuldstændig indberetning til statsadvokaten.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at den gældende indberetningsordning af varetægtsfængslinger ud over 3 måneder som udgangspunkt giver et godt grundlag for at følge udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger. Indberetningsordningen har imidlertid vist sig ikke i tilstrækkelig grad generelt at kunne belyse mulige grunde til langvarige varetægtsfængslinger. Forskningsenheden har således bl.a. oplyst, at der kun i godt halvdelen af indberetningerne er angivet årsager til, at varetægtsfængslingen er blevet langvarig, samt at tilbøjeligheden til at angive årsag varierer betydeligt mellem politikredsene. Dette kan efter Forskningsenhedens opfattelse tyde på, at angivelsen af årsag til den langvarige varetægtsfængsling er forholdsvis tilfældig og bl.a. betinget af, hvem der udfylder indberetningsskemaet.

Rigsadvokaten har derfor med henblik på at forbedre datagrundlaget og sikre, at årsagerne belyses bedre for fremtiden, udarbejdet et nyt indberetningsskema, som blev udsendt til politikredsene den 19. september 2006.

Med hensyn til de store lokale forskelle anfører Rigsadvokaten, at han har en forventning om, at disse vil forsvinde i forbindelse med implementeringen af politikredsreformen. Det er endvidere hans opfattelse, at en nærmere analyse heraf bør indgå som led i politidirektørernes egenkontrol og i de regionale statsadvokaters løbende behandling af forelagte sager og tilsynsvirksomhed.

Rigsadvokaten vil herudover fortsat følge udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger for at vurdere, om udviklingen gør det nødvendigt at tage nye initiativer med henblik på at sikre, at varetægtsfængslinger bliver af så kort varighed som muligt.

3. Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at Strafferetsplejeudvalget i overensstemmelse med regeringsgrundlaget ”Nye mål” fra februar 2005 er blevet bedt om at se nærmere på mulige tiltag, som kan begrænse udstrækningen af sigtelser og varetægtsfængslinger, herunder på muligheden for at fastlægge generelle regler om den maksimale tid, en person kan være sigtet eller varetægtsfængslet.

Justitsministeriets Forskningsenheds undersøgelse og Rigsadvokatens redegørelse vedrørende Forskningsenhedens undersøgelse vil nu blive oversendt til Strafferetsplejeudvalget, således at materialet kan indgå i Strafferetsplejeudvalgets videre overvejelser. Strafferetsplejeudvalgets udtalelse forventes at foreligge i sommeren 2007.

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs